

رئیس کمیسیون صادرات اتاق ایران: ارز داریم اما خریدار نیست

هر دلار برای مردم ۱۱۰ هزار تومان آب می خورد

یک کارشناس اقتصادی با محاسبه قدرت خرید دلار در سال ۱۳۵۶ و مقایسه آن با نرخ دلار کنونی و قدرت خرید آن، قیمت دلار فعلی را نه ۲۴ هزار تومان بلکه ۱۱۰ هزار تومان اعلام کرد.

به گزارش کاماپرس، در مورد کاهش ارزش پول ملی محاسبات فراوانی انجام شده و اعداد و ارقام مختلفی مطرح شده که همه آنها هم تلخ و دردناک است؛ چرا که این ارقام نشان‌دهنده کاهش قدرت خرید اقشار کم‌درآمد و گسترش فقر در کشور ما به شمار می‌آید. در تازه‌ترین محاسبات انجام شده از این دست، احسان سلطانی، پژوهشگر اقتصادی، در کانال شبکه اجتماعی خود نوشته است؛ با دلار ۲۴۸۰۰ تومان که قیمت این ارز در روز ۶ اسفند ۱۳۹۹در بازار آزاد محسوب می‌شود و با در نظر گرفتن کاهش قدرت خرید، دلار ژانویه ۲۰۲۱ به ۲۲ درصد ژانویه ۱۹۷۸ میلادی یعنی اسفند ۱۳۵۶، ارزش ریال در برابر دلار کمتر از یک – پانزده هزارم شده است. سلطانی در ادامه تصریح کرده است: چنانچه بخواهیم قیمت دلار را به درستی محاسبه کنیم باید گفت نسبت به ۴۳ سال پیش (با قیمت دلار ۷ تومان)، هم اکنون قیمت دلار ۱۱۰ هزار تومان است.

سقوط فاحش سرانه مصرف مردم بر اساس نرخ حقیقی دلار

سلطانی همچنین با ارائه نمودارهایی به تحلیل تغییرات هزینه سرانه مصرفی مردم پرداخته و نوشته است؛ سرانه هزینه‌های مصرفی ماهانه مردم ایران (به دلار با ارزش حقیقی) در ۳ سال اخیر با ۶۵ درصد کاهش، از ۲۰۰ به ۷۰ دلار تنزل یافته است. هزینه‌های مصرفی شامل مسکن (شخصی یا اجاره‌ای) است که بدون احتساب هزینه مسکن، سرانه هزینه‌های مصرفی مردم دلار در ماه می باشد.

هر چند هزینه‌های بخش خدمات به دلار محاسبه نمی‌شود، هزینه مسکن که نزدیک به ۴۰ درصد هزینه‌های خانوار را پوشش می‌دهد و همچنین هزینه‌هایی مانند خورق، تلفن همراه و …، بیش و کم متناسب با دلار افزایش یافته است.

در شرایطی که در تحریم‌های قبلی (۱۳۸۹-۱۳۹۹) سرانه مصرف دلاری (حقیقی) مردم ۳۴ درصد کاهش پیدا کرد، در تحریم‌های کنونی (۱۳۹۷-۱۳۹۹) ۶۵ درصد کاهش یافته است.

سلطانی این را هم گفته است که بر اساس قیمت دلار حقیقی، سرانه مصرف مردم به دو دهه قبل سقوط پیدا کرده است.

شایان ذکر است در محاسبات بودجه سال آینده – که کلیات آن به تصویب رسیده و در انتظار تصویب مواد و جزئیات نهایی است – نرخ دلار توسط دولت ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان در نظر گرفته شده و دلار ۴۲۰۰ تومانی نیز همچنان به عنوان ارز دولتی مصوب برای واردات کالای اساسی به این اقلام تخصیص داده می‌شود.

پیش‌بینی‌های کارشناسان اقتصادی نیز این است که دلار تا پایان سال در محدوده قیمت فعلی یعنی کانال ۲۴ هزار تومان باقی بماند و نوسان شدیدی نداشته باشد.

واعظی: ما این کار را کردیم تا پترواقتصاد کشور را احیاء کنیم

محمدرفیع

بازار ارز در ایران، بازاری نیست که بتوان نوسانات آن را با ذکر یک عامل توضیح داد؛ با وجود این، بسیاری معتقدند که دولت و بانک مرکزی به عنوان متولیان اصلی تأمین ارز و فروش نفت، تعیین‌کننده اصلی قیمت ارز در بازار آزادند؛ ادعایی که سرانجام پس از مدت‌ها تکذیب از سوی دولتمردان، نزدیک‌ترین آنان رئیس دولت به آن اعتراف کرد.

نرخ ارز طی امسال شاهد نوسانات بسیاری بوده و اغلب این نوسانات به افزایش نرخ ارز و کاهش قدرت پول ملی انجامیده است. نوسانات ارزی با افزایش سرسام‌آور قیمت خودرو، طلا، سکه و دیگر اقلام و کالاهای موجود در بازار همراه بوده که باعث تورم شدید در سید معیشتی مردم شده است. با این حال، همواره بانک مرکزی و دولت عنوان کرده‌اند افزایش قیمت ارزهای خارجی در کنترل دولت نیست و اساسا دولت از افزایش قیمت آنها سودی نمی‌برد. به طور مثال، حسن روحانی بارها و از جمله در جلسه هیات دولت در ۲۴ دی بار دیگر انگشت اتهام خود را به سوی آمریکا نشانه رفته و مدعی شده است که علت افزایش بهای ارز را باید در کاخ سفید جست.

روحانی در جلسه هیات دولت مدعی شده است که هرگاه از دارایی‌های ایران در یکی از کشورها رفع انسداد شود، مشکل بهای ارز بازار ایران «یک شبه» حل خواهد شد. منظور حسن روحانی هفت میلیارد دلار از دارایی‌های ایران است که در کره جنوبی بلوکه شده است.

اما بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این عقیده‌اند که دولت هیچ تمایلی به کاهش نرخ ارز ندارد و برای جبران کسری بودجه و تأمین ارز کشور در شرایط تحریم و عدم فروش نفت، به صورت آگاهانه قیمت ارز را کاهش نمی‌دهند. دو تن از اقتصاد دانانی که با نظریه دست کاری نرخ ارز از سوی دولت برای کسری بودجه موافق هستند حسین راغفر، استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا و علی دینی ترکمانی هستند این دو چندی پیش در گفت‌وگویی که با سایت فرارو داشته اند تأکید می‌کنند که دولت برای جبران کسری بودجه خود در حال کردن ارز است.

البته این کارشناسان افزایش نرخ ارز

عصر اقتصاد

هوارزاق

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی صبح ایران

شنبه ۹ اسفند ۱۳۹۹ . ۲۷ فوریه ۲۰۲۱

۱۵ رجب ۱۴۴۲ . سال هجدهم . شماره ۴۶۲۳

۸ صفحه . ۵۰۰۰ تومان

اعتراف دولت به دستکاری نرخ ارز

واعظی: ما این کار را کردیم تا پترواقتصاد کشور را احیاء کنیم

حداکثر فشار تحریمی، به تدابیر بانک مرکزی در خنثی کردن توطئه اعتراف می‌کنند، انصاف نیست، صحبت از دستکاری در نرخ ارز، برای توجیه آمد و رفت‌ها و مذاکرات می‌شود. افتخار مهم بانک مرکزی، تداوم مقاومت در شرایط پیچیده تحریم، برای تقویت ارزش پول ملی و حفظ ثبات اقتصادی است.»

همتی همچنین در آبان ماه باز هم در یکی از صفحات مجازی خود نوشته است: «در برخی از تحلیل‌ها در خصوص شرایط فعلی بازار ارز تلاش می‌شود که با اغفای رقم‌هایی از نرخ ارز در بازار و منتسب کردن آن نرخ‌ها به بانک مرکزی، زمین‌ساز سطح خاصی از نرخ ارز در بازار می‌شود. ضمن تکذیب تمامی گمانه‌زنی‌ها تأکید می‌کنم که مستقل از تحولات سیاسی خارجی، تنها معیار اعمال سیاست‌های بانک مرکزی، مصالح اقتصادی کشور و ضرورت استمرار پایداری و ثبات در بازارها و نیل به هدف توری است. لذا بانک مرکزی بر اساس سازوکار بازار، کارآمدترین روش را برای جلوگیری از هر گونه عدم تعادل در بازارها به کار می‌بندد.»

البته این تکذیب‌ها از سوی اعضای دولت تنها به رئیس بانک مرکزی و خود رئیس جمهوری ختم نشده است و دی ماه گذشته به صورت رسمی سخنگوی دولت در جلسه هفتگی خود با اصحاب رسانه پس از تعدیل قیمت ارز در کشور بار دیگر بر دستکاری نشدن قیمت ارز از سوی دولت تأکید کرد علی ربیعی در این باره به خبرنگاران گفت: «افکار عمومی خیلی خوشحال است که نرخ ارز پایین می‌آید.

افرادی که در بازار به نوعی فعالیت دارند و همه مردم، دلایل افزایش نرخ ارز را می‌دانند. تحریم یک دلیل اصلی بوده است. منابع مالی ما و عرضه و تقاضای ما به دلیل تحریم به هم خورده است. وقتی این عامل برداشته شود نرخ ارز پایین می‌آید.»

سخنگوی دولت تصریح کرد:«برخی تحلیل‌ها، صرفاً حرف چند نفر از سیاسیون است که متأسفانه دل‌شان نمی‌خواسته است که تغییری در روابط بین‌الملل ایجاد شود و حتی از این تغییرات نگران بودند. امروز این

افراد با سیاه دیدن شرایط، فکر می‌کنند دولت ارزی در اختیار داشته است.» ربیعی گفت: «روند نرخ ارز، بر اساس مبانی بنیادی بازار شکل می‌گیرد، لذا بر اساس آنچه طی دو سال و نیم گذشته شاهد آن بودیم، فشار ناشی از تحریم‌ها عدم امکان انتقال ارز به دلایل توافمان تحریم و FATF و به هم خوردن عرضه و تقاضای ارز، به خصوص تشدید انتظارات در افزایش قیمت کالاها و ارز، عوامل موثر و تعیین‌کننده بوده است.»

وی مدعی شد که «هیچ جلسه‌ای در دولت نبوده که ما نگران افزایش نرخ ارز نباشیم، و در آن تلاش صورت نگرد که به هر نحوی نرخ ارز باید پایین بیاید. این نگاه بدبینانه‌ای است که تعداد معدودی آدم سیاسی القا می‌کنند.»

سخنگوی دولت افزود: «نرخ ارز و طلا صرفاً مربوط به متغیرهای درونی نیست بلکه متغیرهای برون‌ه می‌مثر است. من خواهش می‌کنم با عینک سیاسی این موضوع را نبینیم زیرا روح و روان جامعه به اندازه کافی از تحریم و کرونا آزرده است و بیشتر آن را آزرده نکنید.» همه این هشدارها و پس از آن تکذیب‌های هیات دولت یک باره در شامگاه روز پنجشنبه ۷ اسفند ۱۳۹۹ به تأیید دستکاری دولت در دستکاری نرخ ارز بدل می‌شود؛ آنجا که محمود واعظی رئیس دفتر رئیس‌جمهوری در آیین تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان اصفهان می‌گوید: « از نظر اقتصادی نرخ ارز در ایران ۲۵ یا ۲۷ هزار تومان نیست و ما این کار را کردیم تا بتوانیم اقتصاد کشور را اداره کنیم تا امروز دشمنان بگویند که فشار حداکثری شکست خورده و آنها به دنبال حل مسائل هستند و امروز ایران از موضع قدرت است.»

واعظی با تأکید بر اینکه خوشبختانه شرایط در حال تغییر است، یادآور می‌شود: «اگرچه تحریم‌ها کاهش نیافته، اما اکنون فروش و صادرات نفت در کشور روان شده است و امیدواریم این شرایط را پیش ببریم. کشور زمانی که نیاز به ارز دارد یا باید از کشور خارجی استقراض کند و یا از صادرکنندگان یا تولیدکنندگان، که انتخاب ما شما بودید، ارز بگیرد.»

می‌شود.

عبدالنصر همتی چهارشنبه در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران درباره توافق ایران و کره جنوبی در زمینه انتقال منابع برای ارض گفته بود: کره جنوبی خود خواستار مذاکره برای پرداخت شده است و راه را به آنها نشان داده‌ایم و دستور پرداخت صادر شده است؛ بنابراین هر زمانی که بخواهند این پرداخت انجام می‌شود و چنانچه پرداخت عملیاتی نشود، پیگیری‌های لازم انجام خواهد گرفت. او در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا کشورها قادر به دریافت مجوز افک بوده‌اند یا خیر، یادآور شده بود: این موضوع مشکل آت‌هاست و ارتباطی به ما ندارد.

OFAC مخفف Office of Foreign Assets Control) دفتر کنترل دارایی‌های خارجی آمریکاست که زیر مجموعه‌ای از وزارت خزانه‌داری این کشور (U.S. Department of Treasury) است و لیستی دارد از نام کشورها، افراد و بانک‌ها و شرکت‌های ممنوعه یا محکوم‌شده از سوی OFAC به نام(SDN List) که این فهرست پیوسته به‌روزرسانی می‌شود.

همتی: فضای مجمع را برای تصویب لایحه پالرمو منفی ندیدم

صفحه ۵

لغو طرح پروژه شهر هوشمند گوگل

در پورتلند

تعارض میان حفظ اسرار

تجاری مجری طرح و حریم

خصوصی شهروندان کار را

به تعطیلی کشاند

ترجمه: فاطمه موسی‌زاده

پروژه شهر هوشمند که «سایدواک لبز»

(Sidewalk Labs)،

یک شرکت مرتبط با گوگل، آن را برای ردیابی الگوهای حمل و نقل شهری در شهر پورتلند ایالات متحده آغاز کرده بود، متوقف شده است. این شرکت سال گذشته نیز به دنبال جنجال در

شهر تورنتو یک پروژه بلندپروازانه دیگر را برای ساخت یک شهر دیجیتال نادیده گرفت. پورتلند هم تأیید کرده است که پروژه دیگر ادامه نخواهد یافت.

این طرح اخیراً در اختیار یک شرکت زیر مجموعه سایدواک به نام «رپلیکا» (Replica) قرار گرفته بود.

رپلیکا به بی‌بی‌سی گفت که مایل نیست اطلاعات پروژه را با جزئیات کامل درخواست‌شده در اختیار مقامات شهری قرار دهد.

شرکت رپلیکا معتقد است که بیشن بهتر درباره پروژه نباید به قیمت شکستن محرمانگی باشد؛ آنها مایل به سازش در اصول حفظ محرمانگی خود نیستند. رپلیکا در این باره اعلام کرد: «پورتلند ما را ناامید کرد و در نهایت منجر به پایان زودهنگام پروژه شد.»

مترو، نهاد مسئول این پروژه در مدیریت شهری پورتلند ، در بیانیه‌ای به بی‌بی‌سی گفت: «پس از بررسی پدش، مترو برای هیچ‌کدام از خدمات به رپلیکا پولی پرداخت نکرد. ما برای سایدواک بهترین‌ها را در کارهای آینده آرزو می‌کنیم.»

آزمایشگاه‌های سایدواک، سنجش و ارزیابی نرم‌افزار اطلاعات مکانی در پورتلند را، در ماه مه سال ۲۰۱۹ (اردیبهشت ۱۳۹۸) آغاز کرده بودند؛ این نرم افزار از اطلاعات مکان غیرقابل شناسایی تلفن همراه برای نشان‌دادن نحوه حرکت افراد در یک شهر استفاده می‌کند.

این برنامه‌ریزی برای استفاده از داده‌ها به‌منظور تصمیم‌گیری هوشمندانه در مورد ساخت محل‌های دوچرخه‌سواری، نحوه و زمان تعمیر جاده‌ها، اطمینان از کارایی سرویس‌های اتوبوس و دسترسی به همه امکانات حمل و نقل بود.

شرکت فست (Fast) اعلام کرد که نگرانی‌هایی در مورد نبود شفافیت در نحوه کار این فناوری وجود دارد؛ اما «ردتیل مدیا» (Redtail Media) ، که خبر کنارگذاشته‌شدن پروژه را منتشر کرد، از «اختلاف داده‌ها و خدشه‌دار شدن اعتماد» سخن به میان آورده است.

موش‌های آزمایشگاهی

جمع‌آوری اطلاعات هنگامی که سایدواک قرارداد بزرگی را برای احیای مجدد یک منطقه عظیم خالی از آب در تورنتو امضا کرد، توجیه مناسبی داشت. چشم‌انداز این طرح، ایجاد شهری پر از فناوری بود؛ از آسمان‌خراش‌های چوبی گرفته تا اتومبیل‌های بدون راننده و پیاده‌روهای گرم. بیشتر این برنامه به جمع‌آوری اطلاعات انبوه از اطراف منطقه بستگی داشت اما یک گروه لابی از شهروندان نگران، این چشم‌انداز را زیر سوال بردند. آنها در یک آزمایش شهری، خود را به «موش آزمایشگاهی» تشبیه کردند. یک هیات مستقل که برای بررسی دقیق برنامه‌ها تشکیل شده ، گفته است که به نظر می‌رسد برخی از ایده‌های مطرح در این پروژه «فناوری برای فناوری» است. همچنین ابهاماتی درباره چگونگی انجام معامله وجود داشت.

سایدواک با توجه به واضح نبودن چشم‌انداز اقتصادی پس از شیوع ویروس کرونا، به طور غیرمنتظره اعلام کرد که برنامه های بلندپروازانه‌اش، از ماه مه سال گذشته متوقف شده است؛ اما بسیاری، آن را بهانه‌ای برای پایان‌دادن به پروژه‌ای که مجبور بودند آن را کوچک کنند، پنداشتند.

در آن زمان، انجمن آزادی‌های مدنی کانادا اعلام کرد: «برای شرکتی مانند گوگل، طراحی سیاست‌هایی برای حفظ حریم خصوصی مردم با هدف اداره محله‌های شهر، نامناسب است.»

پس از شکست پروژه، سایدواک لب طیف وسیعی از شرکت‌ها و بخش‌های مختلف را تاسیس کرد که همگی جنبه‌های مختلف شهرهای هوشمند را بررسی می‌کردند. این‌ها شامل:

شرکتی که از هوش مصنوعی برای طراحی مناظر

شهری استفاده می‌کند.

بخشی که ساختمان‌های چوبی برای کارخانه‌ها را

پیگیری می‌کند.

بخشی که به دنبال روش‌های کاهش هزینه برق

است.